

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Seziorii nefrancați nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Ruz. Augenfeld & Emerico Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsébet-Körny).

PREȚUL INȘERTIUNILOR: o se-
rie garantată pe o săptămână 10
bani pentru o publicare. Publi-
cările mai dese după tariful
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o seziă 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 33.)

„GAZETA“ iese în de-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 177.—Anul LXIX.

Brașov, Vineri 11 (24) August.

1906.

Răscoalele din Orient și Europa.

Se întreabă lumea curioasă și nu fără oarecare îngrijire, ce va eși din conflictul României cu Grecia și la ce țintesc crușimile, ce le săvârșesc acum Bulgarii în contra Grecilor locuitorii ai țării lor?

Este de sigur o răsunare grozavă, ce și-o iau Bulgarii în contra Grecilor, mai întâiu fiind-că aceștia din urmă prin contra-propaganda lor revoluționară, prin bandele lor de anarhiști, înarmați și susținuți pe sub mână de guvernul grecesc, au stârnit în mod foarte simțitor acțiunea Bulgarilor în Macedonia; apoi fiind-că Grecii, și mai cu seamă cei ce trăiesc și se îmbogățesc în Bulgaria, au urit și au desprețuit întotdeauna poporul bulgar și, ca mai isteți și iscusiti, le-a succes să ocupe cele mai bune și mai grase posturi, mai ales în Rumelia orientală în fine fiind-că clerul grecesc, cu patriarhul din Constantinopol în frunte, este dușman de mörte al clerului bulgar și consideră poporul ca sismatic, fiind-că s'a rupt de patriarhie și și-a înființat un exarhat bulgar de sine stătător.

Altă întrebare, care încordează atențiunea lumii politice este: Cine stă la spatele Grecilor, cine la al Bulgarilor? Căci treburi ca cele ce le fac acum Grecii cu învoirea tacită a guvernului lor și Bulgarii cu incurajarea pe ascuns a stăpânirii lor, nu sunt numai așa niște glume nesărate, ci este cea mai tristă și crudă serioșitate și realitate, ce ne aduce aminte de sălbătăciile, devastările și jăfuirile ce se petreceau în Bulgaria înainte de izbucnirea ultimului războiu russo-turcesc.

Astăzi Rusia e legată de mâni de picior prin revoluțiunea și masacrele ne mai pomenite, ce sfășie populațiunea ei proprie. Cui trage așa-dar firele politice actuale în Orient? Căci nimeni nu va sta la îndoială, că omorurile și jăfuirile de acolo urmăresc tendințe și nisințe politice?

Se știe, că monarchia noastră s'a înțeles cu Rusia la 1897 ca să susțină *status quo* în peninsula balcanică. Ce s'a ales până acuma din aceasta înțelegere? Atâta că Austro-Ungaria a sprijinit din răsuneri interesele Rusiei, ca să nu se facă nici o schimbare în starea lucrurilor din Orient, până ce ea va fi încurcată în alte părți și în interiorul ei. Până acum politica rusescă, cu toate amărăciunile, ce a trebuit să le înghită de atunci, și-a ajuns scopul. Cum va fi însă la toamnă sau la primăvară? Succede-va celor două puteri să ție, ca și până acuma, lucrurile încurcate?

Pressa statelor celor mari dela apus vorbește încă și ați de-o Europă, care va trebui în cele din urmă să facă așa și așa, să intervină și să restabilească ordinea. Dăr am vrea să șcim unde este ați Europa, după ce de un șir de ani ea figurează aproape numai pe hârtie?

Dacă e vorba de cele două mari puteri, ce au subscris învoiala dela Mürzsteg, cu care până acuma n'au putut face altă ispravă, decât că au susținut împreună stările primejdioase din Orient, atunci mai înțelegem. Asemenea am înțelegem când ni-s'ar spune, că politica engleză, și paralel și cea germană, nu sunt cu totul străine de campaniile reciproce de răsunare între Grecii și Bulgarii. Dar Europa?

Cestiunea devine și mai complicată dacă vom ține seamă de scirile mai nouă, cari spun, că Bulgarii pregătesc în ascuns războiul cu Turcia; că, cu toate asigurările repetite ale guvernului din Sofia, că va lua măsurile cele mai severe în contra turburătorilor, a ucigașilor și jăfuitorilor, el nu face nimic serios spre a le împiedeca, așa că acum s'a transplântat răscăla la graniță, dând naștere între trupele de pază bulgare și turcesci.

Dilele aceste s'a ținut un congres al orașelor, țehurilor și reuniunilor bulgare în Filipopole. În unanimitate a pretins acest mare congres ca Bulgaria să rumpă și ea relațiu-

nile diplomatice cu Grecia, apoi să dea drumul tuturor funcționarilor greci și să espulseze pe toți Grecii din țară. Revoluțiunea din Macedonia să fie susținută de Bulgaria până ce acesta țară va deveni autonomă, ear Turciei să i se declare războiul fără de amânare.

Așa stau lucrurile pentru moment și ele nu prea sunt liniștitoare pentru România, care e în conflict cu Grecii și nu poate merge fără de rezervă nici cu Bulgaria.

În a căruia tabără va fi — se sperăm — în cele din urmă Europa, care „le știe toate lecui și pune în rând?“

Revista politică.

Brașov, 10/23 August 1906.

„Ce folos, că avem acum un guvern koșutist, dacă *imnul împărătesc* „*Gotterhalte*“ tot se mai cântă pe la serbările, unde asistă muzica militară?“

Așa vorbesc acum koșutiștii, cari nu se pot de loc împăca cu ideea, că *imnul împărătesc*, pe care ei nu-l pot suferi, să se cânte la biserică în ziua de 18 August, când se serbează ziua nașterii Majestății Sale.

Da, s'a cântat și anul acesta peste tot-locul; unde au fost și militari. S'a cântat și în biserică lui Matia din Buda, fiind de față ministrii, cari mai înainte protestau. Acum însă tăceau chitic.

Mulțimea adunată înaintea bisericei, adevărat, a intonat *imnul național* și cântecul lui Kossuth, dar poliția a venit și i-a împrăștiat.

— Așadar tot cu *imnul împărătesc*? Și tot fără armată independentă? De ce ne-am luptat noi așa-dar băgând țara în exlex, dacă nici măcar atâta n'am putut dobândi?...

Nemulțumirea e mare, și cum am arătat și rândul trecut este de prevăzută, că în curând se va sfășia marele partid al koșutiștilor în două fracțiuni, una cea guvernamentală și alta cea intransigentă.

*

Cestiunea funcționarilor comitatensii de sub guvernul Fejervary a venit spre judecată înaintea tribunalului administrativ. Acei funcționari Fejervariști, cari au fost dați afară din slujbă sub guvernul coaliționist, au cerut de la tribunalul administrativ, să fie puși îndărăt și să li-se lichideze lefurile. — Tribunalul administrativ a hotărât, că fișpanul n'a fost în drept să numiască viceșpan. Pe ceilalți funcționari, tribunalul i-a împărțit în 2 categorii, anume: aceia cari au fost numiți de fișpan în locurile devenite vacante în urma demisiunii antecesorilor lor, au dreptul la penziune respective la retribuire odată pentru tot'dauna, dar aceia, cari au fost numiți în posturi devenite vacante prin moarte etc. nu vor căpăta nimica.

*

Zilele acestea *jidovii sioniști* din Ungaria au ținut congres la Budapesta. Erau de față 65 delegați. S'a constatat cu bucurie, că sionismul face progrese și în Ungaria. La acest congres s'a relevat, că *jidovii* nu trebuie să facă politică de partid, ci numai politică națională jidovească.

Ziarele maghiare sunt acum mahnite pe sioniști și le pare rău, că și ei vin acum să vorbească de politică națională jidovească, pe când mai înainte se credea că *jidovii* sunt cei mai buni maghiari.

Fost-au alții, cari li-au spus Maghiarilor, că așa o să vie lucrurile, dar n'au crezut. Puțină răbdare încă și vor vedea ei lucruri și mai minunate!

*

Situația Grecilor din Bulgaria devine pe zi ce merge tot mai critică. Mișcarea anti-grecescă ia dimensiuni tot mai mari și se susține deja cu toată siguranța că azi mănă se vor rupe definitiv legăturile diplomatice dintre Grecia și Bulgaria. Duminică trecută s'a ținut în Filipopol un meeting monstru, la care au luat parte vreo 50.000 Bulgari. Cu unanimitate

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Tata Axente.

— Amintiri. —

Par' că-l văd și acum. Eram copil mic, de-abea ajungeam cu creștetul capului la tabla mesii. Pe „Tata“ Axente însă îl cunoaștem.

De câte ori treceam la preumblare cu părinții, de câte ori veniam să iau pe tata de la casină, de atâtea ori mi-se spunea, când îl întâlneam:

— „Vezi, asta-i „Tata“ Axente!

Și la întrebările mele naive îmi povesteau părinții de 1848, de Iancu și de „Tata Axente.“

Simțământul de venerațiune față de eroul nostru s'a transplântat apoi în inima mea tină, cum ai sădi un pomuleț într'un pământ gras și plin de vlagă.

Pentru noi copii din clasele primare era de deosebit interes faptul, că „Tatii“ Axente două degete de la mâna stângă îi erau ciuntite.

De câte ori îl vedeam sprijinindu-se pe bastonul gros cu întreg trupul, mare,

înalt, cu o mână adusă la nasturii vestei și răzimată într'o încheietură, încât i-se vedeau degetele mâinii și se băgau de seama ciungurile fără unghii cupielea crescută pe deasupra celor două degete, de atâtea ori ne insufla și mai mare respect figura „Tatii“ Axente, căci ne ziceam în mintea noastră de copil: „Cum îl va fi durut când i-au taiat unghiile degetele în bătaie! Și totuși a suferit.“

Astăzi, când suntem mai mari, știm mai bine de ce n'a clipit din gene „Tata Axente“ când i-au căzut degetele.

La casina română din strada Orfanilor în Brașov, îl întâlneam des pe „Tata“ Axente. De cele mai multe ori stetea tolnit într'un jilț și citea gazetele. Membrii casinei îl încunjurau cu respect. Dar și aveau ce să respecte. Întreagă înfățișarea lui inspira venerație. O columnă romană, bătută de furtună, dar înfruntând cu măreție și dispreț dinte vremii. Era înalt cât un munte, umerii desvoltați, capul și-l ținea drept, un cap plin de expresie, (capul unui bătrân legionar din cohortele lui Traian!) Niște ochi, cari priveau ironic lumea de afară, cari dădeau puțină importanță nimicurilor zilnice, dar cari se știau umple de scânteii de mănăie și de raze profetice de soare în anumite momente. Atunci ochiiăștia obicinuiți cu

oftările și cu scrășnitul dinților — căci cine să fi fost mai nemulțumit decât tata Axente, cu soarta neamului? — atunci ochii căpătau expresia lor caracteristică. Ochiiăștia așteptau epitetul ornant din epopeele lui Homer.

De câte ori n'am auzit glosele tatii Axente în decursul cetitului. Era expansiv bătrânul până în momentele ultime. Trecut de opt decenii și spiritual său tot mai fulgera. De-i plăcea ceva, isbucnea în aprobări, de cetea un articol veninos de prin gazetele ungurești sau din gazetele vieneze vândute, răsul lui sarcastic năvălea din colțul odăii unde se afla și ne făcea atenți: „Tata Axente“ cetește! Și atunci ne venia fără să vrem ideea: „Cum trebuie că a fost „Tata Axente“ când era tânăr!“

La ziua numelui tatii era printre cei dintâi gratulanți. Urcând treptele sufla greu, stetea locului, apoi răzîmându-se pe baston, ajungea sus. I alergam înainte. N'aș fi dat vizitele „Tatii“ Axente pe bogățiile lumii!

Tata era de cele mai multe ori la biuro. Eram singur eu cu mama. Îndată ce mă vedea, îmi puneia mâna pe cap. Apoi răsufia odată din greu. Noi alergam să-i facem toate pe plac. Eu îi duceam pălăria și paltonul — sfântul Nicolae e

în toila iernii — îi așezam scaunul să șadă mama-l îmbia cu mezeluri și beaură. „Tata“ Axente se uita pierdut, par-că aiurea cu gândul, apoi vorbeia una-alta, nimicuri zilnice. Din când în când povestea episoade din viață. Și atunci colțul gurii începea să-i svăcnească primind o creață amară. Acolo-i juca gândul: „Cum am fost înșelat în așteptările mele!“

Odată l'am dus înaintea unui portret al lui Avram Iancu. Am luat portretul jos de sub ștergarul național cu tricolar, undă atârna pe perete și i-l'am arătat:

— „Seamănă, „Tata“ Axente?“

Octogenarul se uită odată crunt la portret. Căuta să străbată cu gândul timpurile.

— „Asta-i, frate Horio! Asta-i! Așa era când Pa apucat noaptea minții! Da nu seamănă de loc cum îl fac alții — cu ceaprazuri și barbă ca a lui Kossuth și mai știu eu cum.“

Și ochii i-se pierd privind portretul tovarășului său de arme și de glorie.*

* (Portretul este desemnat cu creionul de I. Katzfer în 1873 și poartă isclăitura autografă a lui Avram Iancu precum și cuvintele: „advocat, Prefect Leg. Gemine“. † 1872. (Editura „Albinei“ d. Pesta.)

s'a votat o rezoluțiune, prin care se cere ruperea relațiilor cu Grecia, boicotarea pe toată linia a Grecilor din Bulgaria și chiar declararea războiului contra Turciei, fiindcă starea actuală de lucruri în Macedonia este de atribuit în primul rând Turciei.

Ziarul oficios bulgar »Mir« aduce în numărul său de ieri știrea că tuturor șefilor de divizii ale armatei bulgare li s'au adresat ordine telegrafice secrete, ca în vederea îmbolnăvirii Sultanului să trimită trupe la granițele Turciei.

Precum se vede lucrurile se complică în mod amenințator.

Cuvânt funebru

rostit de părintele spiritual al seminarului, Ștefan Roșian în înmormântarea lui Axentie Severu.

Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu și privind la săvârșirea vieții lor, să le urmați credința.

Evr. 13. 7.

Sfârșindu-se ultimul cuvânt de binecuvântare și rugăciune al bisericii asupra acestui cadavru și pentru fericirea sufletului lui Ioan Axentie Severu, *) figura măreață, figura legendară a poporului românesc, mă încumăt, la multe și insistente rugări și dorințe, ca eu cel mai mic, cel mai neînsemnat și cel mai slab, să grăiesc despre cel mai mare, cel mai eminent, unul dintre cei mai uriași bărbați, în simțăminte, gândire, și fapte a neamului nostru, care ca puțini dintre muritori a posedat toate simțămintele de iubire, stimă, și recunoștință a poporului, din care a făcut parte, și în a cărui inimă moartea lui a aflat și va afla răsunetul celei mai sincere dureri, pentru că a pierdut și pe ultimul luptător al drepturilor sale și pentru că vede că se scoboară în mormânt cel din urmă dintre aceia, cari au fost cei mai credincioși, drepti și buni fi și conducători ai săi.

Mă încumet să grăiesc, despre acela, care era ca și Moise: »puternic în cuvintele și faptele sale«, și fac aceasta încredzându-mă în Dumnezeu, care mă va lumina, și care se va milostivi, ca alți profeți să se ridice în neamul nostru și știind bine, că numele lui venerat va suplini nimicnicia mea.

Tristi ascultători! A învăța cu sârguință, a lucra și a se lupta un om cu toată energia de bărbat, cu constanță de fier, cu curăția simțului de onoare, cu însuflețirea cea mai caldă a datoriei pentru mărirea lui Dumnezeu, pentru tron și neam, a-și jertfi puterile,

Părintele Roșianu numește pe eroul decedat »Ioan Sever Axente«. Aceasta nu este exact. Insuși decedatul se scria întotdeauna Ioan Axentie Severu. Cu toate acestea în popor era numit »Axente« nu »Axentie«. În părțile de pe Someș poporul îl numea »Arsante«. — Red.

comoditatea și a voi să-și jertfească chiar și viața, dar nu ași jertfi nimic din aceea, ce pretinde dela noi judecătorul cel mai sever: conștiința, convingerea; a lucra mănat de cel mai curat altruism, nu pentru avere, nu pentru poziții și mărimi deșerte, ași face și din cei mai mari dușmani, cu minte și inimă, prietini; a schimba arme ucizătoare cu mijloace pacifice ale înaintării, bunăstării și fericirii; a nu-și pierde voia și curajul în muncă nici sub impresiunea celor mai dureroase simțăminte de decepțiune; a crede, a lucra și a se ruga pentru realizarea dorințelor și scopurilor bune și drepte; a se înălța fără trufie, ca un vultur pe cele mai înalte piscuri, și a-și câștiga nu cu silă, ci după voia lui Dumnezeu și pe căi drepte cel mai de frunte loc în inima unui popor: acestea sunt calitățile, din cari se formează adevăratul bărbat, și un astfel de bărbat a fost și adormitul în Domnul Ioan Axentie Severu, care lovit de acul morții, cade din înălțime, dar nu va cădea nici când din inima poporului, pe care atât de mult l'a iubit, încât gata a fost să se dea pentru el, — a cărui moarte consternează pe soții săi de luptă și scoate un dureros vaet de pe buzele fraților, rudeniilor, prietenilor, și a tuturor, cari știu să fie recunoscători, și va trebui să înduioșeze chiar și pe dușmanii lui de principii, cari știu să aprecieze pe bărbatul, care, se lupta deschis și se înălța în lupta pentru tron și drepturile unui popor, și care știe să rămână mare și în nefericiri: atunci, când viața aceasta pământească nu numai nu-î întinde, după vrednicie răsplata ostenelelor și suferințelor sale, ci nu-î lasă să-și împlinească chemarea și greaua muncă.

Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu, și privind la săvârșirea vieții lor, să le urmați credința. Astfel ne grăiește totdeauna Domnul prin vocea alesului său Vas și astfel ne grăiește și acum, când voim să meditam despre viața unui ales vas al poporului nostru.

Tristi ascultători! Viața fericitului în Domnul Ioan Axentie Severu, cred, că a fost așa, după cum faptele și spusele lui și a altora iubitori de adevăr ni-o prezintă, pentru ce nu mă rușinez, nici nu hezitez, ca să vi-o prezentez în liniamente generale.

Ioan Axentie Severu s'a născut în Frăuș în 3 (15) April 1821. Părinții lui au fost Iacob și Anica n. Macsim, agricultori. Acești țărani înțelepți văzând, că fiul lor Ioan are frumoase talente și mare aplicare spre învățatură, l'au trimis la școlile din Blaj, focalarul culturii noastre, unde a terminat școala primară, apoi a trecut la Sibiu, unde a terminat clasele gimnaziale. Filozofia și fizica a făcut-o iarăși în Blaj. La 1842 a fost primit în numărul alumnilor seminarialii, pe care însă l'a părăsit la 1845 în urma procesului avut cu blândul, eruditul, marele orator și iubito-

rul de Dumnezeu și neam: Episcopul Ioan Lemenyi. Increderea, ce a avut în puterile sale însă nu l'a lăsat să-și piardă nădejdea și nici credința și alipirea față de biserica noastră românească, căreia i-a rămas fiu iubitor și devotat până în ultimele momente ale vieții lui de 85 ani, când Dumnezeu i-a răsplătit credința cu aceea, că i s'a dat să-și curețe orice păcat, și să primească cu evlavie merindea vieții de veci: Trupul și Sângele Domnului.

Fiind el unul dintre cei puțini, care nu fugă de muncă și nu se rușinează de lucru, eșind din Seminar, a început comerț cu cereale. Provedința divină însă a dispus, ca el să nu rămână în întunec, să nu-și continue viața în comuna, în care a văzut lumina, să nu fie folositor numai lui și familiei lui, ci prin talentele, voința tare, prin munca statornică și neobosită, prin curajul lui și prin iubirea lui înflăcărată să se înalțe din cercul strimț și de jos al unei vieți de toate zilele, și să fie folositor nu numai familiei și comunei sale, ci bisericii și întreg neamului său, pe care voia să-l vadă bine situat, cult și liber. Astfel în 1847 îl vedem în București ca profesor la institutele particulare.

Vine anul 1848, când poate mai mult decât ori când a fost mai general, mai potențat și mai adânc dorul și sentimentul omenimei după libertate, egalitate și frățietate. Principii plăcute și ademenitoare, pentru cari și atunci omenimea s'a luptat, a vărsat sânge și-a pustiit, dar nici când nu le-a putut realiza, deși pe paginile istoriei vedem perpetuată lupta, care se înfierbântă și crește, apoi se domolește și scade, ca iar să-și ia proporțiile dela început și să se continue, până vor fi oameni, înaintea cărora să planeze în depărtare ținta neajunsă, căci minuta, care naște egalitatea, naște și inegalitatea, ca de nou să se înceapă lupta între indivizi și popoară și să se confirme adevărul, că lupta este viața noastră. Principiile acestea au pus și pun în mișcare pe indivizi și popoare. Anul 1848 n'a fost altceva, decât manifestarea nuziinții după libertate și a dorului și instinctului omenesc după egalitate. — Curentul puternic al acestor principii l'a prins și pe adormitul în Domnul Ioan Axentie Severu, aruncându-l în fruntea mișcării întâu în reacțiunea puternică din Muntenia, ca comisar de propagandă în Ilfov, apoi trece la Craiova pentru organizarea acestui județ reacionar, care nu voia să recunoască guvernul provizor. — Fiind arestați A. Tr. Laurian și Nicolae Bălășescu, el vine în patria sa, și ia parte la 11 Septembrie 1848 la adunarea grănițerilor din Orlat, unde poporul împreună cu regretatul David baron Urs de Margina pretindea ca tot Românul să aibă aceleași drepturi, ca ori și care națiune din monarchie. Dela Orlat a trecut cu 200 feciori la adunarea din Blaj, unde a aflat marea de entuziasm, de credință și

puternica voință a poporului de a-și pretinde și elupta drepturile imprescriptibile.

După proclamarea înarmării generale, pentru talentele, curajul și entuziasmul său, din încrederea poporului e pus în fruntea mișcării, organizând legiunile române și conducându-le din învingere în învingere și deși n'a învățat știință militară și nici n'a fost soldat, în apărarea eroică a Munților apuseni și a cetății Alba-Iulia, a dat dovezi despre calități militare extraordinare, ce au recunoscut și doi domnitori, unul, pentru care s'a luptat, care l'a decorat cu crucea de aur cu coroană pentru merite și ordinul Francisc Iosif cl. III., celălalt domnitor, care l'a decorat cu ordinul rusesc militar Sf. Ana cl. III. Mai mult însă a recunoscut calitățile lui poporul românesc, care a făcut din el figură legendară; care vorbește și va vorbi despre el ca despre un erou neînfricat, descriindu-i figura impunătoare, fruntea lată și înțeleaptă, ochii scânteitori, voința de fier și bunătatea inimii.

Cine să nu se înfioare de război și urmările lui? Eu însă nu mă voi ocupa cu acestea, întreb numai cu Sf. Augustin: »Ce e de reprob în război? Doar aceea, că mor aceia, cari odată tot trebuie să moară, ca aceia, cari trăesc în pace, să domnească? Aceasta o reproabă numai cei timizi, cei lași și nu și aceia, cari își iubesc țara. De reprob în război e dorul de a strica, crudelitatea răsbunătoare, impacabilitatea, sălbătăcia, dorul de a domni, și altele de felul acestor. — Acela pe care-l deplângem însă n'a nutrit simțăminte și dorințe de reprob. El și-a iubit neamul și țara și a fost credincios domnitorului și s'a luptat numai ca să-și manifesteze aceste sfinte simțăminte. »Și a se lupta până la sânge pentru domnitor, patrie și popoarele țării, invită nu numai dreptul, ci constrânge și sfânta datorie«, zice Kőlcsey.

După terminarea războiului merge în Cenade, unde în urma denunțării, a fost arestat, dus la Sibiu și supus unui lung interogator, că ar fi ascuns armele, pentru că ar fi aprins Aiudul și altele, dar după 30 de zile a fost eliberat, dovăduindu-se nevinovăția lui și neteimenicia denunțării. — În anul 1850, a fost chemat la Sibiu, ca comitele de acolo să-i dea două decorațiuni, dar și el, ca și alții vrednici soți ai lui, le-a refuzat, cerând nu onoruri, oficii și avere pentru el, ci drepturi naționale și despăgubire pentru pierderile materiale și jertfele, ce s'au adus în revoluție. Urmarea a fost, că s'a dat o despăgubire de 120 mii coroane. În urmă, întâmpinând pe Majestatea Sa, a primit decorațiile.

Din 1851—1854 adormitul în domnul ocupă oficii de stat, apoi se retrage ca un vechiu beliduce roman la coarnele plugului în Cricău, urmărind însă cu viu interes și după aceea toate mișcărilor politice, culturale și bisericesti ale poporului româ-

Iancu e în portret un om de pe fruntea căruia cetești durerea. Ochii mari, negri privesc spre dreapta, fără de nici o schinteiere mai ideală. Părul dat pe frunte de la cărarea croită la stângă. Mustățile mari, stufoase, date în jos, de se împreună cu barba mică și neîngrijită. Gâtul gol, un guler răsfrânt, o cravată-fundă legată în pripă, un surtuc mare, încheiat.

— Așa era »Avrămuțul« nostru când l'a apucat noaptea minții!

Și »Tata« Axente își privește camaradul de pe câmpul de luptă. Caută în expresia ochilor lui spălăciți schinteia de atunci și abia o regăsește. Și pleacă capul și oftează din greu.

Odată am fost de sfântul Ioan la »Tata Axente« acasă. În locuința din Strada Postavului — casele proprii — în apropierea turnului alb și a celui negru, ruine din evul mediu, cari se rup pietricică de petricică asemenea iluziilor »Tatii« Axente. Odăile tatii Axente curate și primitoare. Într'una din ele ținea regulat câte un student sărac cu locuința gratuită. — Imi aduc aminte că și doctorandul de acum d-l Iustin Cloșca luga, a beneficiat de favorul acesta. —

Era seara când am ajuns, căci eram invitați la cină. Lampa împrăștiă lumina

liniștită, plăcută deasupra mesii. »Tata Axente« era vesel. (Povestesc ce am văzut cu 8—9 ani înainte de zilele noastre, când îi trăia soția și când boala încă nu-și cerea tributul).

»Tata Axente« ne arăta manuscriptele sale, teancuri întregi, de cari spunea, că le va lăsa neamului ca moștenire, căci acum nu le poate da la lumina zilei. Pe atunci apăruse și »Răspunsul la cartea neagră« a lui Kemeny Istvan, în care se apăra în contra învinuirii că a jefuit și pustiit Aiudul neomeneste. Ne-a deschis și alte episoade din timpul campaniei glorioase. Mamii i-a povestit cum a făcut cunoștință în biserică cu întâia lui nevastă*) Și i-a enarat întâmplarea cu atâta voce bună și dramatism de am stat toți uimiți.

De sigur că episoadele acestea vor fi cuprinse în manuscriptele lăsate. Și pe când povesteam mai bine, la masa întinsă lângă paharele cu vin — vin bun totdeauna avea tata Axente în pivniță — numai că auzim de afară din curte, murmur de voci. Prin geamuri nu puteam distinge

*) Nevasta întâi a fost văduvă când a luat-o. Era din familia Cerghedi. A avut cu ea o fată, care a trăit până s'a măritat. A murit fără urmași. Acestea le spunea mai deunăzi, fratele lui »Tata Axente«, Arion. — Red.

nimic, era întunec besnă. Și deodată răsună un marș românesc: Marșul lui Iancu. Ne uităm cu toții unul la altul. »Tata Axente« rămâne pironit locului și ochii i-se umplu de lacrimi.

O surprindere. O ceată de studenți știind că e ziua numelui tatii Axente, a venit să-l felicite. Și vocile tinere pline de putere cresc și scad, fețele se înroșesc piepturile se ridică, ochii li-se înflăcărează.

Cine poate descrie bucuria »Tatii Axente«? Indată ce s'a sfârșit al doilea și al treilea marș, a ieșit afară, cu capul gol și i-a pofit pe studenți înlăuntru. Apoi a luat două sticle de vin, o pâine mare și un blid plin de tocană și mergând în mijlocul tineretului zise: »Așa flăcăi, acum mâncați, că ați cântat bine!«

Soția tatii Axente alerga să aducă furculițe și cuțite, dar sărbătoritul a oprit-o cu un gest rezolut. Și doamna îi cunoștea semnul — de atâtea ori l'a văzut, era obicinuită cu el.

— »Nu« zise tata Axente rezolut. Nu, nevastă! Să mănânce cu degete. Ce le trebuie cuțit? Cu cuțit am mâncat noi în 1848?! Furculița ni-a trebuit?! Iacă așa« și rupse pâinea în două dintr'odată. »Să știți flăcăi, că așa mâncam noi!«

Studentii au isbucnit în strigăte: »Trăiască tata Axente!«

De atunci tata Axente a fost și mai vesel. Ochii îi scânteiau ca sub o putere magică, fața-i era iluminată. Într'un moment mi-a apucat cu mâinile capul, mi-a privit în ochi și strângându-mă la piept cu putere, mi-a zis:

— »Horo, să faci bucurie părinților și neamului tău!«

*

Tata Axente se preumbla des. Il cunoșteam cu toții și ne luam de departe pălăria înaintea lui. El sta locului, ne privea fără să zică nimic, — de cele mai multe ori — ne pătrundea cu ochii și apoi pleca mai departe încet, răzimându-se pe baston.

Într'un timp îl vedeam aproape zilnic pe promenada de sus, numită și »După ziduri«. O promenadă ca în povești, la poalele Tâmppei, de jur împrejurul orașului, asemenea unui brâu fermecat.

Aici stătea tata Axente înainte de amiezile, de cum se desprindă și până ce cădeau frunzele oflitate.

De câte ori nu l'am văzut oprindu-se în loc și privind la noi, când veneam de la școală. În mintea lui trebuie că treceau

ȘTIRILE ZILEI.

— 10 (28) August n.

nesc, și luând parte activă la ele. Apoi s'a retras în Brașov, de unde li era regretata sa soție, descendentă a unei fruntașe familii. Aici a scris mult, dovedind, că nu el a aprins Aiudul și arătând pentru ce s'a luptat, dovedind și altora, că el n'a fost o canalie, ci erou, cum îl cunoaște poporul său. — În Brașov a suferit mult pierzându-și soția și fiind cuprins de un greu morbo, în care s'a arătat tare și care numai cu greu l'a putut da morții pe el, care de atâtea-ori a înfruntat moartea.

Ori cât de mult l'au rugat frații și nepoții, ca să meargă în morbo la ei, n'a voit și n'a voit să asculte rugările nici a intimului și sincerului său prieten, Il. Sa I. M. Moldovan, care l'a invitat la el în Blaj, nu, pentru-că și în nefericire s'a prezentat mare și a iubit libertatea. Iubitul și iubitorul său prieten i-a ascultat rugarea. După moarte l'a adus aici, ca să fie înmormântat lângă Câmpul, pe care s'au reclamat mai impunător și mai puternic drepturile poporului, pentru care s'a luptat și a muncit; »pentru ale căruia drepturi, — scria el — am încins și purtat în tinerețe sabie, am împântat și ținut de coarne plugul, am încercat a învăța negoțul și acum la bătrânețe, când nu mai am putere a continua acelea, — scriu, scriu și voi scrie, până când voi mai putea ține peana în mână. Voi scrie, că după-ce toate sunt pierdute, să reinvie, să se înalte și să strălucească numele, onoarea și gloria neamului românesc!»

Iată triști ascultători o înșirare slabă și sarbedă a vieții și faptelor aceluia bărbat, care a știut, că omul numai atunci e om și bărbatul numai atunci e bărbat, când vrea și e hotărât să se suie pe cel mai înalt piedestal de jertfire.

Viața lui s'a stins, dar acest fapt dureros nu ne despoaie de valoarea, ce se cuprinde în faptele și pilda, ce ne-a dat.

»Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu și privind la săvârșirea vieții lor, să le urmați credința. Da, să ne aducem aminte și de acesta și să-i urmăm credința, ce a avut-o față de biserică, de tron și neamul său, să-i păstrăm în inimile noastre chipul virtuților de bărbat, soț, prieten, muncitor și luptător desinteresat, pentru cari cred, că bunul Dumnezeu, care nu judecă ca oamenii și care încununează pe martirii credinței și convingerilor, i-a dat și acestui martir cununa fericirii vecinice.

Suflet mare însoțit de virtuțile tale, de iubirea fraților, rudeniilor și a pretinilor, de recunoștința, jalea și rugăciunile unui popor întreg și de binecuvântarea unui arhieru evlavios, mergi, odihnește cu dreptii și Te roagă lui Dumnezeu pentru fericirea iubitului Tău neam! — Amin.

Dina de 18 August. Cetim în »Tel. Român». Ziua nașterii Maiestății Sale a fost sărbătorită și în Sibiu ca un praznic deosebit. Serviciul divin l'a săvârșit însuși Ex. Sa I. P. S. domn Ioan Melianu, arhiepiscopul și metropolitul nostru, azistat de protos. Dr. Eus. Roșca, de protopopul Sibiului Ioan Papiu, de domni asesori consistoriali Muteiu Voileanu și Dr. Ilie Miron Cristea și de diaconul Demetria Câmpian. În decursul liturghiei Ex. Sa a sfântit într-un preot pe abs. în teol. Nic. Vlad Stezar, ales preot în Jina. La sfârșitul liturghiei Ex. Sa a înălțat o rugăciune ferbinte la cer pentru sănătatea Maiestății Sale, iar poporul întreg a ascultat-o în genunchi. Pe urmă a dat Ex. Sa o masă bogată, la care întâiu Ex. Sa și pe urmă d-l director al »Albinei« Parteniu Cosma au închinat în cuvinte alese întru sănătatea și îndelunga viațuire a Maiestății Sale.

Serbările culturale românești din Lipova. În zilele de 28 și 29 August st. n. »Societatea pentru fond de teatru român» își va ține adunarea generală anuală în orașul Lipova. Din prilegiul acestei adunări fruntașii români din Lipova adresează Românilor din acel oraș și din împrejurimi o călduros apel, invitându-i să facă tot posibilul spre a contribui la măreția serbărilor culturale ce se vor da acolo cu ocaziunea adunării generale și să se înscrie cât mai mulți ca membrii la societate.

Vizitatorii ardeleni la expoziția din București. Lună, în 20 August, la oarele 8 dimineața au sosit în Brașov un număr de vr'o 120 excursioniști din Blaj, de pe Târnave, Mureș, Someș și de pe la Hațeg sub conducerea părintelui Aurel C. Domșa redactorul »Unirei« din Blaj. După ce la oficiul comitatens și-au regulat afacerea cu documentele de trecerea graniței, excursioniștii au plecat cu trenul dela 11^{1/2} spre Predeal. Redactorul nostru d-l Aug. Paul i-a însoțit până la Sinaia. Printre excursioniștii erau profesori, protopopi, preoți, învățători, meseriași, vr'o 10 țărani fruntași, între cari și fratele episcopului Radu, precum și vr'o 20 dame.

Iată și câteva nume însemnate în fuga condeiului: A. C. Domșa redactor cu d-na, G. Precup cu d-na, Al. Ciura, Aug. Caliani, Dr. Niculescu, Dr. Macaveiu, Dr. Bălan, profesori în Blaj, Anton Domide prof. în Gherla; Ilie Câmpeanu protopop în G. S. Miclăuș, L. Pascu protopop în D. S. Mărtin, G. Suci protopop Indol, Gavr. Cherebțiu protopop în Someș-Odorhei; I. Dobreanu (Corbu), Donescu, Saturn, Zugravu, Moldovan, Forușiu etc. preoți, d-șora Precup (Corbu) d-l și d-șoarele Velican, Onișor, Ianza, Bărsan, Dragoș (Blaj) Victor Popovici preot gr. or. în B. Ciaba, P. Porușiu, cand. de avocat etc. — Mai înainte cu vr'o trei zile plecase tot din Blaj profesorul Silvestru Nestor cu d-na și cu fiii săi, Dr. Laurențiu și Dr. Emil Nestor, precum și cu d-șora Sylvia.

Excursioniștii au fost întâmpinați la gara din București de către doi delegați ai ministeriului cultelor și de un public numeros. Apoi au fost găzduiți la diferite internate. Marți dimineața excursioniștii au asistat la o liturghie slujită de pâr. Zugravu în capela institutului Pompilian,

apoi s'au dus la expoziție. Comisarul general Dr. Istrati a primit o delegațiune a excursioniștilor în frunte cu d-l Domșa. Oaspeților ardeleni li-s'a permis intrarea gratuită la expoziție și spectacole.

Numiri în armata c. și r. După buletinul militar fură înaintați la gradul de sublocotenent următorii absolvenți ai academiei militare (Terezianum) din Wiener-Neustadt. Eugeniu Cimpoacă de Szereva la reg. 65 de inf., Alexandru Poppu la reg. 33 de inf. și Leonida Pop la reg. 1 de husari, iar elevul academiei tehnice militare din Viena: Valeriu Smeu la div. art. reg. nr. 38. Următorii absolvenți ai școalelor de cadeți de infanterie fură numiți locțiitori de ofiteri la regimentele de infanterie: Aureliu Ghimboș 51, Nicolae Ceuseanu 63, Filip Bria 37, Virgiliu Cernea 37, Carol Damian 1, Valeriu Doctor 51, Stetan Pop 62, Atanasiu Miloșescu 31, Traian Mușiu 64, Vladimir Spătar 31, Nicolau Panoip 72, Simeon Ilieșiu 64, Eugeniu David 61. La gradul de cadeți fură înaintați: Artur Domșa 61, Carol Pebran 85, Ciprian Zurcan la reg. 2 de vânători, Stefan Gavrilă la bat. 23 de vânători, fostul elev al școlii de cadeți de artilerie Marcu Popescu la div. art. reg. 36 și în urmă medicul Dr. Eugeniu Russu, asistent substituit în regimentul 51 de infanterie.

Din academia de honvezi din Buda-pesta a eșit numai Oliver Rebreanu, care a fost numit sublocotenent la reg. 2 de honvezi din Giula.

Excursioniștii bănățeni în România. În nrul nostru trecut popular am adus știrea despre sosirea la București a unui grup de 300 Români bănățeni sub conducerea protopopului Timișoarei d-l Dr. Tr. Putici. Din București excursioniștii bănățeni au făcut excursiuni la Târgoviște, Curtea de Argeș, Constanța și Constantinopol. Pretutindenea li-s'a făcut o primire din cele mai călduroase de către frații noștri din regatul liber.

Anuarul IX al societății pentru fond de teatru român pe anul 1904/905 a apărut zilelele acestea la tipografia Mureșianu în Brașov, Are 158 pagini și pe lângă partea referitoare la administrația societății conține 6 articole literare, anume: 1, Iosif Vulcan: Discursul de deschidere de la Sibiu 2, Ilem: Salutul societății adresat »Asociațiunii«. 3, Dr. I. Borcea: Eminescu și teatrul 4, Horia Petra-Iebrescu: Despre Wilhelm Tell. 5, Augustin Paul: Ioan Popescu — biografie (cu portret). Dr. Iosif Blaga: Mateiu Nicola biografie (cu portret). 6, Dr. Iosif Blaga: Mișcarea teatrală la noi în anul 1905.

Școale primare în Bucovina. Consiliul școlar a publicat de curând un raport despre sporirea școalelor în Bucovina, dând amănunte însemnate. Lupta împotriva neștiinței de carte se poartă cu izbândă. Țăranii au început a nu se mai feri de a-și trimite copiii la învățătură; școalele dela sate sunt ticsite. În cei din urmă cinci ani numărul școalelor primare a sporit mult. În Bucovina sunt 399 de școale primare, în cari învață 85,536 de copii; numai 9000 de copii în vârstă de școală nu urmează, pentru că și școalele lipsesc pe alocure și deci nu s'a putut pune în lucrare pretutindenea îndatorirea pentru pâr. riniți de a-și trimite copiii la carte. Chel-

tniala pentru școalele primare e de cor. 2,417,035 pe an. Trebuie să mai spunem că în socoteala aceasta nu se ține seamă de școalele primare din Cernăuți, pe cari le ține orașul. Raportul arată că izbânda ar fi mai mare, dacă n'ar lipsi învățătorii bine pregătiți.

Dela reuniunea de cântări. Se aduce la cunoștința membrilor activi ai reuniunii române de cântări, că mâne, Vineri se vor ține repetiții de cântări și anume dela oarele 4—6 cu damele și dela 6—8 cu bărbații.

Din Constantinopol se telegrafiază că după știrile oficiale Sultanul este pe deplin restabilit. Pe de altă parte, după știrile private, boala Sultanului cere un tratament serios. Sultannul are nevoie de îngrijire multă și de menajamente. Se desminte șgomotul, după care Sultanul ar avea intențiunea să numească pe prințul Burha-ne-din succesor al tronului.

D-ra Agata Bărescu distinsa noastră tragediană a declarat într'un interviu, că la toamnă, dela 15 Octomvrie până la 1 Noemvrie va da o serie de reprezentații în București la Teatrul Național; dela 5—12 Noemvrie distinsa tragediană va face un mic turneu prin țară. »Acesta e un adio pe care mi-l iau dela țară și dela limba românească« a zis d-șoara Bărescu, pentru că la iarnă va începe să joace în limba engleză în America, unde probabil, se va stabili pentru restul zilelor carierei sale.

Cunoscutul astronom și vulgarizator al astronomiei Camille Flammarion, va sosi în București în cursul lunii Septemvrie, spre a lua parte la congresul »Asociației literare și artistice internaționale, care se va ține dela 20—26 Septemvrie în capitala României.

Necrolog. Văd. Jozefa Rozor născ. Rus a repauzat în Cuciu la 18 August în etate de 80 ani. O jălesc: Emiliu Rozor, Veturia Rozor fiu și fiică, Danila Muntean, Maria Dobita ginere și noră. Romeo I. Muntean nepot. Leontina Dobo, Maria Muntean nepoate.

În cestiunea expulsării Grecilor. Cetim în »Conservatorul«: Unele ziare răspundesc svonul cum că deciziunea consiliului de miniștri de a se expulza de pe teritoriul român mai mulți supuși greci, periculoși ordinii publice, nu va fi executată. Știrea aceasta este absolut neîntemeiată. Treptat vor fi conduși la fruntarie toți cei vizați de sus pomenitul jurnal al consiliului de miniștri.

Din Brașovul-vechiu ni-se scrie următoarele: În adunarea generală de constituire a »Corului bisericesc din Brașovul-vechiu« ținută în 16 Iulie st. v. a. c. a fost ales cu mare însuflețire de Patron al Corului Prea Stimatul Domn Dr. Iancu Melianu, mare proprietar în Zărnești și bun sprijinitor al cauzelor noastre românești. Incunoștințat fiind prin o delegațiune de 5 designată de adunare, a primit cu multă bucurie demnitatea de Patron al Corului.

Maghiarisări de nume. Simeon Bedeleian, sergent-major de jandarmi domiciliat în Tiszabogdány și-a maghiarizat numele în »Biró«.

atâtea amintiri. Și făcea comparații cu trecutul și prezentul. Privea la noi și căuta să știricească ce vom ajunge noi și dacă vom fi în stare să ajungem undeva? Bărbatul care a întâmpinat atâtea, de sigur se va fi cutremurat la gândul, că ne așteaptă aceeași soartă și va fi strigat cu poetul:

De glasul minții mă cutremur:
...Și voi veți fi asemeni nouă!!

Și surâsul lui sardonice, care ne era atât de cunoscut, ne destăinuia această idee.

Tata Axente nu mai credea în primăvară.

De ne-ar fi fost cu putință să știricim gândurile, de cari era cuprins când trecea prin Groaveri! Aici la doi pași era mormântul cântărețului neamului, a lui Andrei Mureșianu.

Toți l'au părșit pe tata Axente și Iancu și Andreica și Balint și Moldovan și Mureșianu...

Ce-și vor fi spus: oșteanul și poetul anilor de frământare?

De sigur îi va fi săltat inima de bucurie tatii Axente văzând tricolorul pe mormântul lui Mareșianu în dimineața zilelor de 3/15 Mai. De mulți ani mâni pioase

ășezau an de an o cunună cu o panțică națională pe mormântul bardului. Și de câte ori o găsește poliția vigilentă, de atâtea ori o îndepărtează imediat. În ziua aceea e un adevărat pelerinaj la mormântul lui Mureșianu. Studenții își rup o bucată de timp din pauze și vizitează mormântul, elevii și ceilalți tineri aleargă de asemenea să vadă confiscarea care se întâmplă cu mare escortă și alai.

Și tata Axente va fi scrâșnit diu d-nți când a văzut luându-se cu puterea tricolorul nostru.

Acum tata Axente e mort!...

Atâta i-a mai trebuit ca să devină nemuritor.

Il văd tânăr, îmbrăcat în cămașa țărănească, cu șerpar lat, cu opinci în picioare. Un munte de om. Il văd comandant. La porunca lui se cutremură munții. La o vorbă a lui nimeni nici că clipește din gene.

Il văd în fortăreața de la Alba Iulia, acolo unde în suta trecută de ani au stat închiși Horia, Cloșca și Crișan. Il văd în mijlocul luptei, dând în dreapta și'n stânga ca un leu atacat.

Il văd primind pe împăratul în 1852 și formându-i escorta pe muntele Găina.

El n'avea de ce să-i fie rușine. Pu-

tea să privească drept în față pe ori și cine...

Și-l văd ca bătrân, dar nu, cuvântul asta nu i-se potrivește, îl văd în anii ultimii ai vieții.

»Tată« Axente! Neîncrederea pentru prezent nu mai e îndreptățită. Privește-ne de sus și ascultă-ne bătaile inimii. Îndreptăți ochiții »asupra noastră și ne privește în față. Inimile și fețele noastre îți spun tot ce cugetăm noi...

Horia Petra Petrescu.

Despre Africa.

(Notițe compuse de Pavel Rotariu, advocat în Timișoara, din operele lui Henry M. Stanley).

(4) — Urmare. —

Secretele pădurei Avamba.

Pădurea Avamba este plină de secrete cari se vor descoperi însă de sine, cu timpul. Ea cuprinde în sinul său o mulțime de soiuri de arbori și de pomi roditori: toate soiurile de finici (palmieri), multe soiuri cu arbori din lemn moale, altele au un lemn tare ca osul, apoi brazi,

stejari, smochini, banani etc. etc. Din lemnul și din coaja unor arbori pot să se construiască utensilii casnice: tablete, tăiere, scaune, mese, oale pentru lapte, lingurițe, acoperiș de colibe, uși, porți, palisade. Sunt mai multe soiuri de maslini, lemnul cel tare ca fierul: »teak african« lemn albastru, mahagoni, verde, abanos (negru), copalul cu frunzele sale argintii, orange și mii și mii de alte soiuri de pomi roditori (sălbaticii).

Dintre animalele sălbatice am aflat elefanți, bivoli, porci, antilope (capre) moțate, gazele, mâțe, toate soiurile de maimuțe, rațe, găște sălbatice, cocostărci, pelicani — pe unele lacuri.

Crengile arberilor gem de mulțimea pasărilor, a liliacilor zburători, de vespi, albine, gongi, furnici negre și roșii șburătoare. Pasările însă, noi nu le vedeam. Eram așa ca și când noi ne aflam în parterre și ele în al 15-lea etagiu deasupra noastră. Auziam cum cântă, fluera, țiușo lărnuiau de ne asurziau, dar de văzut nu le-am putut vedea de loc.

Șerpi am văzut de toate soiurile și

Traian Ioan Adam, de fel din Caransebeș, domiciliat în Ruszkabánya și-a maghiarizat numele în »Szentirmai«.

Maria-Ana-Gizella Groza de fel din Gurahont, domiciliată în Alcsill și-a schimbat numele în »Garai«.

Ioan Dumbrăvicean revizor de gară la C. F. domiciliat în Ujdombovar și-a maghiarizat numele în »Dozza«.

Să le fie de bine!

Tinerimea română de pe Tocile (Brașov-Scheiu) invită la reprezentațiunea teatrală împeunată cu dans ce se va ținea Sâmbătă în 26 August (8 Septemv.) 1906, în sala Hotelului central Nr. 1. (Orient.) Corurile se dirigează de d-l R. Ardelean, absolvent de pedagogie. Venitul curat e destinat Bisericii St. Treimi de pe Tocile, pentru renovarea picturii din lăuntrul bisericii. Inceputul la 8 oare seara. Prețul de intrare: de persoană cor 1:20 Bilete se pot căpăta la zaraful D. Pop și seara la casa N. B. Contribuiri peste taxă și oferte marinimoase se primesc cu mulțămintă și se vor publica.

Program 1. »Pe al nostru steag«, cor bărbătesc de T. Popovici. 2. »Ano-Leano«, cor mixt de I. Crișan. 3. Solo de violină, executat de R. Ardelean. 4. »Horă«, cor mixt de C. M. Cordoneanu. »Prietina lui Titirez«. Comedie într'un act de ** »Lipitorile Satelor«. Dramă în 3 acte și 2 tablouri, de V. Alexandri. După reprezentațiunea dans.

In atențiunea familiilor române din Brașov. — Atragem atențiunea asupra publicațiunii de pe pagina ultimă a ziarului nostru, în chestia plasării mesei studenților români din Brașov pe anul școlar proxim.

Din cauza sărbătoarei impuse de lege a sf. Stefan și a unor dificultăți tehnice numărul de față (33 de Duminecă) apare numai pe 6 pagini.

AVIS.

I.

Onorații oaspeți, cari doresc a lua parte la **adunarea generală** a Asociațiunii, ce se va ținea anul acesta la Brașov, în zilele de 8(21) și 9(22) Septemvrie, sunt rugați ca — pentru îngrijirea de cvartire — să se anunțe la președintele comisiei de încvartire d-l Nicolae Bogdan, prof. str. Caterinei 15, cel mult până în 28 Aug. (10 Sept.)

II.

In legătură cu încvartirarea oaspeților, comisiunea pentru încvartire roagă pe concetățenii noștri sași și maghiari, cari pot închiria cvartire pentru zilele de 21 și 22 Sept. să binevoiască a se anunța la **Biroul de informațiune al orașului**, indicând și prețul pe zi, cel mult până la 10 Septemvrie st n.

Cutremurul de pământ din Chili.

In America de sud s'a repetat îngrozitoarea catastrofă dela San-Francisco. Un puternic cutremur de pământ a prefăcut în ruină cel mai mare port al statului Chili, înfloritorul Valparaiso. Acest oraș mai fusese zguduit de un cutremur teribil la 1835. După știrile telegrafice, Valparaiso e zdrobit ca și metropola San-Francisco de

cutremur. Ceea-ce n'a distrus cutremurul, a nimic focul. Căci întocmai ca la San-Francisco, a izbucnit și aci, după cutremur, un mare incendiu... Victimele omenești sunt aproape tot așa de numeroase aici ca și acolo. Unii au pierit în fiacări, alții sub dărâmaturi.

Asupra acestei catastrofe se telegrafiază următoarele nouă amănunte:

Străzile din Valparaiso erau pline de oameni cari se duceau la teatre și la alte localuri de distracție, când orașul începuse să se cutremure în mod îngrozitor. Prima lovitură a produs relativ puține pagube. Imediat după asta însă, s'a simțit o a doua zguduitură care a făcut să oscileze casele din temelii lor. Șiruri întregi de case căzură ca și cum ar fi fost case de carton. Dacă prima zguduitură ar fi fost tot atât de violentă ca a doua, numărul victimelor ar fi fost înspăimântător de mare. Așa însă, populațiunea alarmată de prima zguduitură, a avut timp să scape în stradă.

Abia încetase cutremurul și se văzură luciri roșii, cari se înălțau în direcțiunea portului, indicând că cartierul comercial e în flăcări. Puținele edificii crătate de cutremur, au fost distruse de flăcări.

Fugarii se adăposteau pe corăbii. Tote încercările d'a se face puțină ordine în acel haos au fost zadarnice, deoarece atât autoritățile, cât și populațiunea se zăpăciseră complet.

S'a proclamat starea de asediu din cauză că lucrătorii simțind continuele zguduirii ale pământului, refuzau d'a da ajutor la opera de salvare și apoi pentru-că făcătorii de rele începuseră a comite jafuri prin casele ruinate. Foarte puține edificii au rămas intacte.

In cursul zilei de Joi s'au simțit în total peste 80 de zguduituri. A doua zguduitură a fost mai puternică și a durat aproape un minut. După cele 80 și mai bine de zguduituri de Joi, s'au simțit încă 300 altele. Vibrațiunea pământului continuă. Numărul morților este foarte mare. Sunt de asemenea mulți răniți.

ULTIME ȘTIRI.

Berlin, 23 Aug. Din New-York se anunță că în insula Cuba a început războiul civil. La prima ciocnire care a avut loc între răsculați și trupele credincioase guvernului, a căzut un ofițer și mai mulți soldați. Răsvrății au prins 8 soldați. Guvernul din Cuba a comunicat la New-York, că în insule situația e foarte gravă și că s'a declarat starea de asediu.

Londra, 23 Aug. Incendiul din Valparaiso a fost localizat. In oraș ordinea a fost restabilită. Poliția și număroase patrule cutrieră fără încetare stradele. Autoritățile împărtășesc carne populațiunii infometată. Ziarul „Mercurio“ anunță că numărul mor-

ților e de 2500. Multe spitale engleze, germane precum și biserici numărăoase s'au prăbușit. Din cauza cutremurilor, mulți din criminali au izbutit să fugă din închisorile acestui oraș. Vre-o 50 din ei au fost prinși și executați la moment, din ordinul guvernatorului.

Excursioniștii Bănățeni în Brașov. Astăzi seara la 9:14 cu trenul personal excursioniștii Bănățeni se întorc din România. O sută de inși se vor opri în Brașov. Rugăm pe Românii Brașoveni să se prezente în număr cât se poate de mare la gară și care poate, să ofere ospitalitate câte unui frate Bănățean pentru noaptea aceasta.

ECONOMIA.

Insoțirile bulgărești pentru cultura legumelor.

— Fine. —

Capitalul insoțirii se plătește de către membrii aceleia. Dar acesta nu este luat așa tare în băgare de seamă, ca hărnicia membrilor, pentru-că în cazuri de lipsă se contrag împrumuturi, pentru cari se plătesc de la 10—15% camătă. Capitalul de bani este uneori ca și o povară pe societate, pe care apoi îl și plătesc membri înapoi din venitul insoțirii.

Mersul afacerilor bănești: îl arată o carte mai mare, în care măestrul înseamnă toate venitele și cheltuelile insoțirii. Călătoria membrilor din Bulgaria la Budapesta, o plătește insoțirea, iar când se reîntorc toamna acasă, fie care călătorește pe sepele sale proprii.

In fie-care an prin Martie membrii insoțirilor bulgărești se pun în mișcare și călătoresc spre orașele și satele aceleia, în cari au arândat pământurile necesare pentru cultivarea legumilor. Acolo își fac bordeie sau colibi, în cari apoi se adăpostesc pe timpul de ploaie și peste noapte. In lunile de primăvară de regulă e și cel mai mult și mai greu lucru, cu cultura deosebitelor răsaduri de legumi, pe cari de cele mai multe ori le cultivă în paturile calde de gunoi (mălegare). Atunci apoi mai iau și lucrători streini cu plată de o coroană pe zi. Aceia se folosesc mai cu seamă la săpat și plivit.

Insoțirile acestea cultivă în grădinile lor cu totul la 35 soiuri de legumi. De sine se înțelege, că pentru atâta potop de legumi și răsad se cere foarte mult, apoi lucru din greu și o grijă deosebită, ca să nu se vatem tinerile plante. Fie-care membru al insoțirii e obligat atunci a lucra din toate puterile sale. Chiar

și măestrul, după ce și-a isprăvit afacerile sale de scris, merge la lucru în grădină. El cumpără cele trebuincioase pentru nutriție. Un membru face pâne, altul fierbe, altul spaie ș a. m. d. Toți au mâncarea la un loc și nu este deosebire între ei. Toate roadele din grădină, sau pământul arândat formează proprietatea obștească a tuturor membrilor insoțirii.

Dar în insoțirile acestea de pe la noi vin și lucră de regulă numai bărbați. Femeile și ceilalți membrii familiari, rămân acasă în Bulgaria și poartă economia de acolo. Toamna se face apoi bilanțul (socoteala) venitelor și al cheltuelilor și se împarte dobânda (dividenda) acțiunilor care stă în proporțiune cu acțiunile insoțirii.

După socoteala atașatului de legațiune Schneidemann, care s'a mai distins și prin alte publicațiuni ale sale, ca un bun cunoscător al împrejurărilor de la noi, numărul grădinarilor bulgari de la noi numai în Budapesta ar fi astăzi de 2000, iar în monarchia întreagă numărul acelora ar ajunge la 2785. Aceștia se duc în toată toamna acasă în Bulgaria cu o sumă de peste 2 milioane coroane câștigate pe legumi.

In orașele mai mari s'au și plâns locuitorii în timpul din urmă, că prețul legumelor este astăzi prea mare. Dar ce folos, că grădinarii bulgari și acum le vând tot așa după cum adevă le vine lor mai bine la socoteală. S'a constatat, că chiar dacă le-ar vinde cu prețul de jumătate, ca cum le vând acum, ei totuși ar avea un câștig destul de mare.

După socoteala Bulgarului Gheschoff o acțiune (parte) de la o insoțire pentru cultura legumilor, aduce toamna câte 1000 coroane venit.

Auziți iubii cetitori și cetitoare cât câștigă un grădinar bulgar pe legumi numai cu o acțiune. Și noi nici măcar câteva straturi de ceapă, sălătă, ardeiu și alte legumi nu voim a cultiva prin grădinile noastre. Câți economi de ai noștri ne pot arăta din economia câmpului sau a vitelor un astfel de venit anual?

La datele acestea de mare însemnatate, noi din parte-ne nu mai adaugem nimic decât că: „cel ce are ochi de văzut să văză“, iar „cel ce are urechi de auzit, să auză!“

Ioan Georgescu.

Bibliografie.

A apărut romanul „Mara“ de Ioan Slavici editura „Luceafărului“ Pesta. Format octav mare pe 388 pagini. Prețul Cor. 3 plus 20 b. porto Se poate procura și prin tipografia și librăria A. Mureșianu.

colorile, unii erau scurți, alții lungi, apoi verzi întunecoși, alții înotau pe lângă luntrița noastră, fiindu-se de noi pe apă.

In rîuri am aflat o mulțime de soiuri de pești, scoici, crocodili, rhinoceri. Toate soiurile de animale sălbatice sunt dușmani de moarte omului.

Am dat — prin pădure — peste o mulțime de soiuri de oameni sălbatici, dintre cari unii, după părerea mea, sunt apți pentru domesticire, însă în pădure nici odată. Pădurea nu admite nici o întâlnire cu ei, fiind-că fug și se ascund.

Pățaniile noastre prin pădurea Avamba.

De multe ori am pățit chiar rău. De nenumărate ori auziam, pe neașteptate, câte o pocnitură ca de pușcă asupra capului nostru și în același moment pica câte o creangă din cutare arbore, care strivea la moment pe cel ce-l atingea.

Mulți dintre hamalii noștri au perit prin astfel de întâmplări. Odată când treceam cu luntrița peste un râu, s'a prăbu-

șit o postată întreagă de arbori în urma noastră, era p'aci p'aci să ne cutropească, apa în urma noastră a fost oprită ca de o formală stavilă și numai într'un târziu a străbătut iară printre crengi.

Întâlnirea noastră cu animalele sălbatice era subită. Ne vedeam de odată față în față. Din cauza desimei nu ne puteam vedea reciproc de la cutare îndepărtare. In momentul întâlnirii nu ne rămânea decât să ne ridicăm ambii armele unul asupra altuia: elefantul — tromba sa, noi — pușca! Ale noastre arme au rămas totdeauna învingătoare.

Cu oameni sălbatici nu ne prea întâlneam. Ei au o presimțire instinctivă, fug de cu vreme părăsindu-și colibuțele, când simțesc că cineva se apropie de „satul“ lor. Unde s'au dus? ce s'au făcut? unde s'au ascuns? — Nu afii.

Cu vânătorearea nu ne-am ocupat din adins, mai ales din cauza, că nu ne puteam orienta. Dacă dintre ai noștri pleca-

vreunul la vânătoare, chiar numai d'a lungul țărmerului cutărui râu și dacă se îndepărta ca 200—300 de metri, nu mai știa de unde a plecat și nu mai putea să revină la locul de unde a plecat. Trebuia să umblu cu compasul, ca să-l aflu.

O convorbire cu sălbaticii.

Ni-a succes a prinde doi oameni vîi sălbatici, cari vorbiau limba așa numită „momfu“, pe care o vorbiam și eu. Am avut următoarea convorbire:

— Este la voi datina d'a vă bate totdeauna cu streinii?

— Ce caută streinii la noi? Noi nu avem decât banani, finici și pești?

— Dar dacă străinii nu voiesc alta decât să cumpere de la voi banani, finici și pești, voi le vindeti?

— Noi nu am văzut nici când străini. Fiecare ceată stă pe locul său până când nu vine altul, să ne alunge.

Vă luptați voi totdeauna cu vecinii voștri?

— Nu. Dacă unii dintre cei mai tineri dintre ai noștri pleacă la vânătoare prin pădure, — noi mâncăm tot ce vânam — și sunt atacați de vecini, atunci alergăm și noi toți în ajutorul lor și ne luptăm până când una din partide oboșeste ori rămâne bătută.

— Ei bine, vreți să-mi fiți prieteni, dacă vă voi da drumul să mergeți în satul vostru?

La această întrebare sălbaticii mă priveau cu un fel de admirațiune fără nici o vorbă. Ei nu puteau crede că nu vor fi omorîți. După ce însă li-am dat câte o cinste: câteva jucărele scilpicioase, lăsându-i liberi, atunci sălbaticii nu au voit să plece. Unul dintre ei s'a pus numai decât lângă focul meu, a prăjit „bananele“ primite, a mâncat, apoi a aprins luleaua și apoi s'a făcut nevăzut prin tufșuri.

(Va urma.)

POVEȚE.

Vindecarea râiei. Râia este o boală, care produce o mâncărime îngrozitoare. Noaptea în căldura pielii sau în apropierea focului, mâncărimea se înăsprește grozav. Somnul și odihna sunt cu neputință, pentru-că bolnavii toată noaptea se svârtolesc în așternutul lor, scărpinându-și pielea cu unghiile.

Pe pielea râioșilor se văd beșici mici, cari uneori se fac ca bulele. Adeseori se văd numai niște ridicături (umflături) pe piele, ca cum sunt cele ce se văd la blânde, cu vârful rupt prin scărpinatul prea des.

Râia la copii este foarte primejdioasă, căci fiind pielea lor foarte fragilă, prin scărpinat se fac adevărate răni rele. Ea se ia foarte lesne de la un riios la altul sănătos, prin ori ce lucru, ce s'ar imprumuta, dar mai cu seamă prin haine și cu deosebire prin hainele de lână.

Vindecarea era odată foarte anevoioasă și lungă, astăzi însă aceea este foarte scurtă, căci se poate vindeca numai în două ceasuri.

Iată ce este de făcut:

Se freacă bine cu săpun tot trupul râiosului, dacă se poate cu săpun de păcură neagră, după aceea se bagă riiosul într-o baie de apă caldă, în care șede un ceas. În timpul aceia hainele și așternutul lui se afumă cu fum de pucioasă, apoi se unge pielea riiosului cu o alifie de pucioasă, pe care apotecarii o dau suferinșilor, chiar și fără rețeta doctorului, de oare ce nu este otrăvitoare. După-ce s'a uns pe toată pielea, se îmbracă cu hainele afumate de pucioasă și astfel stă timp de două zile. La două zile apoi i-se face o altă baie de apă caldă, cu care să se spele bine de alifie **„uprirea sângelui.”** Ca să putem opri sângele de a curge din rană, punem cârpe arse, ori praf de cărbune sau apă rece amestecată cu oțet și așa se leagă rana.

*

12 porunci pentru îngrijirea calilor. 1. Nu bate calul când merge la deal. 2. Nu-l sili când merge la vale. 3. Nu-l cruța când merge la șes. 4. Nu-l uita flămând în grajd. 5. Nu-l lipsi de fân și ovăs. 6. Nu-i da apă murdară de beut. 7. Nu uita să-l cureți cu țesala și peria. 8. Nu i face așternut umed și necurat. 9. Nu lăsa calul ostenit și asudat. 10. Nu-l lăsa să tremure ostenit și bolnav. 11. Nu-l trage de căpăstru și zăbală și 12. Nu bate calul când ești mânios.

MULTE ȘI DE TOTE.

Ce este mai greu și ce este mai ușor.

Ce este mai greu și ce este mai ușor, întrebă odată cineva pe înțeleptul Thales. — Mai greu este a te cunoaște pe tine însuși și mai ușor a defăima pe altul, răspunse filozoful.

*

Care este mai avut?

Care este mai avut? întrebă odată cineva pe Cleanth. — Acela răspunse filozoful, care este sărac în dorințe și care se îndestulește cu ce are.

*

De ce treabă-s purecii.

Un american a adunat în urma unui anunț prin ziare, pureci vii. El a cumpărat pentru 5 funți sterlingi 3000 de pureci, dar atâta nu i-a fost de ajuns, pentru-că zice el, numai atâta nu-i ajung ca

să poată face încercările necesare. Dresarea (învățătura) fiecărui purece ține câte trei luni. Vă puteți închipui munca uriașă a bietului american, care și-a propus, ca din fie-care purece să facă câte un comediant.

Glume.

Iosif al II-lea și sergentul.

Impăratului Iosif al II-lea, ministrului nu-i plăceau reprezentările, și el și podoba, ce se făceau la curte, și această întâmplare, ce adesea istorisește.

Intr'o zi îmbrăcat cu o singură redingotă și însoțit de un singur servitor fără livrea, plecă din palat într'o trăsură cu două locuri, mânănd singur caii, ca să facă o mică preumblare împrejurul Vienei. Fu surprins de ploaie și pe când se întorcea în oraș, un militar îi făcu semn să oprească caii, ceea-ce împăratul ascultă numai decât.

— Domnule! îi zise militarul (căci era un sergent) te vei supăra, dacă te-ăș ruga să mă iei și pe mine alături de d-ta în trăsură? De altfel aceasta n'ar putea să te deranjeze așa mult, de oarece ești singur. Voese să-mi menajez uniforma, pe care am îmbrăcat-o astăzi pentru prima oară.

— Să-ți menajezi uniforma bunul meu om, îi zise împăratul, suiete iute! De unde vii?

— A! zise sergentul, viu de la un pădurar, unde am prânzit ca un împărat.

— Spune-mi și mie ce ai mâncat așa bun de ai rămas așa mulțumit?

— Ghicește!

— Știu eu, o supă de bere?

— A! așa, o supă; ceva mai bun!

— Varză acru cu slănină?

— Ceva mai bun!

— Muschi de vițel?

— Îți spun, ceva mai bun!

— Drept să-ți spun, zise împăratul, că nu pot ghici!

— Ce fazan.

— Te pot asigura despre aceasta.

Tot vorbind se apropiară de oraș și precum ploua în continuu, împăratul întrebă pe tovarășul său în ce stradă locuiește și unde voește să se dea jos.

— Domnule, sunteți prea bun, mie teamă să nu abuzez de bunăvoința dumneavoastră.

— Nu, nu, zise împăratul. Spune strada

Sergentul arătându-i locuința sa, ceru să știe și el numele aceluia de la care primește un așa serviciu.

— La rândul d-tale, zise împăratul ghicește!

— Domnul este militar, fără îndoială?

— În adevăr ați ghicit.

— Locotenent?

— A! locotenent; ceva mai bun.

— Căpitan?

— Ceva mai bun.

— Colonel poate?

— Îți spun, că ceva și mai bun.

— Că n'ați fi feld-mareșal?

— Și mai bun.

— Oh! Doamne, ești împăratul!

— Chiar el, zise dânsul, deschizând redingota ca să i-se vadă decorațiile.

Nu era cu puțință de a cădea în genunchi în trăsură, sergentul nu știa ce să facă, își ceru mii de scuze și rugă pe împărat să oprească trăsura, ca să se dea jos.

— Nici decum! îi zise împăratul, după-ce ai mâncat din fazanul meu, ai fi bucuros să te scapi de mine așa de repede, nu ne vom despărți decât la ușa casei dumitale.

Și numai acolo îl dete jos.

(A. T.)

POSTA REDACȚIUNELI.

Domnii cari au trimis manuscrise spre publicare sunt rugați a fi cu răbdare, căci avem mare aglomerație de materie și spațiul e îngust.

Anunțuri de căsătorie.

De la 10—16 August.

1) Nicolae Jiga gr. or. director de bancă în Făgăraș cu Elena Ciurcu n. Florea gr. or. Brașov. 2) Stefan Răpeanu gr. or. lucrător în Bașifulu cu Maria Ghimbășanu gr. or. în Brașov. 3) Ioan Lăpădatu gr. cat. negustor de poame cu Maria Neșuș gr. or. amândoi în Brașov.

Vindecarea deplină a bôlelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o cestiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bôlei, ori cât de adânc ar fi bôla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rului, ceea-ce fie-care o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cine-va nu poate veni în persoană, atunci s'e-și descrie bôla cu deamănuntul și după ce va fi examinată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținererea în cel mai mare secret. În scrisorile pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard s'eu la cerere expresă se retrimit.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al d-rului Palóc, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștiințioasă capătă ori cine (bărbat s'eu femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberază de bôlă și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor d'începe Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodu s'eu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bôlele de besică, de țevă, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările ouaniei și ale sifilisului, bôla albă, bôla de sânge, de piele și toate bôlele ce s'era (Duminecă până la 12 ore la amiazi).

Adresa Dr. Palóc, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

— **Domnul Müller Albert, Budapesta.** V. Vadasz u. 42 AE. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenumăratele mele mulțămiri din inimă pentru ea, de oarece prin inventațiunea d-voastră a venit tămăduirea mea. Rog pe bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru ea. Cu distincă stimă Dirkits Mátyás. Această scrisoare a primito adresa-tul ca inventatorul crucei electro-magnetice R. B. nr. 86967, care are un efect deosebit conducător contra reumei, afecțiunilor astmatice, țiuțuri de urechi, sgar-cituri de inimă etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Biblioteca pentru toți!

Fie-care număr se află în mai multe exemplare și se capătă cu 30 bani la **librăria H. Zeidner în Brașov și Sighișoară.** Fondată 1867.

Afară din Brașov 33 bani Nr. inclusiv porto trimiși cu mandat postal. Cu ram-bursă mai scump.

Prospecte gratis! Vindețorii capătă rabat!

Stabiliment de hydrotherapie

Wällischof,

stațiune de tren și postă Brun-Marie-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, s'ore, massage, electrisare gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Nr. 852—1905/906.

Publicațiune.

Pentru întreținerea mesii studenților români din Brașov pe anul școl. 1906/907, adevă pentru darea, pregătirea și servirea prânzului la masa studenților (cam pentru 36—40 persoane) se publică concurs în următoarele condițiuni:

1. Prânzul zilnic va constă din câte 2 rânduri de bucate [d. ex. supă de carne și rasol cu zos și cu garnitură de cartofi, sau de orez, sau de macaroane, sau de trahană etc., — sau: supă (nu de carne) și o mâncare (fiertură) cu carne friptă, — sau: o supă și friptură cu garnitură și cu castraveți (sfeclă, varză, salată verde etc.), sau: o supă și o tocană cu cartofi sau cu găluște, — sau o ciorbă cu carne în ea și un aluat (prăjitură), etc.] — Joia și Dumineca se vor servi câte 3 rânduri de bucate. — 3 zile înainte de cuminecarea elevilor și 3 zile înainte de Sfintele Paști se va servi mâncare de post.

2. Cvanțitatea de carne pentru un școlar la fie-care prânz se fixează cu 182 grame (se va lua deci o cantitate de câte 2 Kgr. de carne — **socolit fără oase**, — pentru câte 11 elevi, așadar la 22 de elevi 4 Kgrame, la 33 elevi 6 Kgr., la 38 elevi 7 Kgrame).

3. La masă gazda mesii va servi **pâne bună de casă** în cvanțitate de 333 grame de 1 școlar (așadar 1 Kgr. pentru câte 3 școlari).

4. De masă, scaune, fețe de masă, serviete, tacâmuri, vase și pahare, apoi de cuiere pentru haine și de polițe pentru depunerea cărților are să se îngrijească tot acela care dă prânzul, având el la dispoziție 1 sau 2 sale de mâncare, în cari să se poată lua prânzul de-odată de toți elevii primiți la masa studenților.

5. Tot gazda mesii (celce dă prânzul) va îngrijii să aibă tot personalul de serviciu necesar, prin care se va pregăti și servi prânzul la masă, precum și de perfecta curățenie atât a localului, cât și a reclamație observărilor și îndrumărilor primite — în privința prânzului, a ordinii și a întocmirilor — dela directorul gimnazial sau dela comisia de inspecție.

7. Pentru bucatele cari nu vor co-răspunde fie în privința calității, fie în privința cantității, — comisia de administrare a mesii studenților va face subtrageri proporționale din plata cuvenită gazdei. In contra acestor subtrageri nu se admite nici-o reclamă și nici o excepție pe nici o cale.

8. In caz când gazda mesii în mod repetit nu ar satisface îndatoririlor sale și nu ar urmă a îndeplini prompt îndrumările date lui de comisia de administrare a mesii, — i se poate abzice ori când cu 15 zile înainte. Timpul de abzicere al gazdii față cu comisia de administrare se fixează cu 30 de zile înainte.

9. Administrația mesii studenților prin directorul gimnazial plătește în mod decursiv la începutul fiecărei luni următoare 16 (șasesprezece) coroane de fiecare elev pe lună pentru prânzul servit. — Pentru elevii cari absentează dela masă în baza unei anunțări prealabile de 24 oare se subtrag din plata cuvenită câte 50 de bani de fiecare zi absentată.

10. Masa se va servi începând cu 1/14 Octombrie a. c. până în 30 Iunie st. v. (13 Iulie st. n.) 1907.

11. În caz că elevii nu s'ar putea nicidecum toți plasa la una și aceeași gazdă (din lipsă de loc), — comisia poate dispune separarea lor în 2 grupe la 2 gazde deosebite. Aceasta se va face însă numai în caz de extremă necesitate.

Doritorii își vor înainta petițiunile lor cu indicarea preciză a locuinții lor, cu eventuale acte recomandatoare și cu o declarație, că cunosc și primesc întru toate condițiile de concurs aceli fixate, la adresa: **Direcțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov, până cel mult în 25 August st. v. (7 Septembrie st. n.) 1906.**

Brașov, în 8/21 August 1906.

Direcțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov.

(2—3)

Nr. 1282-1906.
not.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru edificarea școlii comunale și cartierul învățătoresc din Scoreiu (Cott. Făgărașiu) se va ține licitațiune minuendă în 12 Septembrie st. n. a. c. la 11 oare a. m. în cancelaria comunală. Prețul strigării e 9201 cor. 26 fl. dela care doritorii de a licita au a depune 10% vadiu.

Condițiunile detaliate, planul și preliminarul de spese să pot vedea în oarele oficioase la senatul școlar și oficiul notarial.

Licitațiunea se face și verbal și cu oferte.

Scoreiu, în 19 August 1906.

Alexandru Comșia m. p.,
notar cercual și președintele
senatului școlar.

2503,1-2.

Ocazie favorabilă

de a cumpăra vinuri în
„PIVNIȚA ESZTERHAZY“

De ore ce arênda pivniței la 29 Septembrie a. c. espiră, vându

cu maruntul peste stradă

pentru a micșora cantitatea cea mare a depoului de vinuri, următoarele vinuri de masă și specialitate, recunoscute ca foarte bune, cu preț de tot scăzut, și anume: litru de

Vin de masă până acuma	36 cr.	acum	32 cr.
„ Zendriș „	40 „	„	36 „
„ Bakator „	42 „	„	38 „
„ Bakator „	50 „	„	44 „
Vin Bakator l. p. acuma	60 cr.	acum	50 cr.
„ Auslese „	70 „	„	60 „
„ Sauvignon „	1 fl.	„	80 „

Amatorilor de vin vechi recomand cu deosebire vinul Bakator cu 44 și 50 cr.

Sauvignon este un vin din cele mai emnente vinuri cu buchet, asemenea ca la măioasa (Muskateler), Zendriș și Bakator. Bun vin de Ardeal pentru borviz.

Cu prețurile acestea pentru vinuri cultivate cu cea mai mare îngrijire, care numai din cauza constringerei mutării sunt posibile, merită ca și locuitorii din părți mai depărtate ale orașului, se profite de ocazie și se cumpere din pivnița Eszterházy.

WILHELM COPONY.

**FARMACIA la „LEU“
FRIEDRICH STENNER**

Brașov, Strada Porții nr. 21.

Recomandă marele deposit în specialități medicinale

indigene și externe,

Specialități de gumă. Articoli pentru îngrijirea bolnavilor. Cu deosebire SPIRIT LOBOGO (Lobogo franzbrantwein), doftorie bună contra durerilor de reumatism, junghieri, dureri de cap, etc. Prețul 1 sticlă mică 80 b. 1 sticlă mare 1 cor. 60 b. SPIRIT de PAPRICĂ (Paprica franzbrantwein), doftorie probată contra reumatismului, Ischias, soldină etc. Prețul 1 sticlă 1 cor. și 2 cor.

AVIS!

Din cauza strămutări din Brașov, se vinde mobile, precum și toate ce sunt necesare la bucătărie cu prețuri favorabile, în Vila KOCH nr. 19 din Livadea poștei. 5-12.2489.

Hôtel Central

Brașov, Strada Lungă nr. 1.

Recomandă 45 camere pentru pasageri din nou mobilate dela 80 cr. în sus.

Mai departe:

Sala cea mare,

pentru Baluri, Concerte, Banchețe, Nunți etc. montată din nou și escelent iluminată.

De asemenea:

Elegantul Salon Restaurant

spre Strada, precum și

Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy)

atât în pivnița cât și în Restaurant pot servi cu bucătărie bună, Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal. 50 60.2236.

Unde se mănâncă bine și se bea VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrierilor administrațiunii. În cazul publicării unui ananțiu mai mult se odată se face scădemânt care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi-istr. „Gazetei Trans-“

Institut indigen!

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

SIBIIŪ, Strada Cisdădiei nr. 5.

Fondată la 1868.

Edificiile proprii.

Primesce în condițiuni favorabile:

usigurări contra focului și exploziunilor,
asigurări de viață și de rente viagere,
usigurări contra furtului prin spargere,
asigurări de accidente și de sticlă.

Valori asigurate 105 milioane corone.

Despăgubiri prestate 7 milioane corone.

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni dela Direcțiune în Sibiiu și prin agenturile principale din Arad, Bistrița, Brașov, Cluj, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

AVIS!

Suberisul am onôrea a face cunoscut On. public și în deosebi epitropilor bisericesci, că am deschis în Brașov (la 2 Porumbi)

Strada Neagră nr. 3 (3 Felső-Villa-uteza 3)

O fabrică de luminări de cêră curată și parafină

sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de cêră și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot felul de luminări în toate formatele, precum și aurite, ăr comanda le voi executa prompt și cu prețuri foarte convenabile

82-90.1858.

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1,
(fost Têrgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice
(INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și SĂPUNURI,
PUDRE și PARFUMURI franțuzești,
ARTICOLE de toaletă.
APE MINERALE.
Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în Bucuresci la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce întrebare.

16-100.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.
Vindecă și invioreză

Nu e mijloc secret.
pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da imprevurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, țiuțituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, însămnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-cel încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confundat cu aparatul „Volta“, de ôre-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucii male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.
folosibil la morburî, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeră i streinatate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

IOSIF NAGY,

BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).

Are onôrea a recomanda On. Public

Atelierul său de cioplitorie de piatră

și marele deposit de Monumente sepulcrale și de marmoră lucrate fin și durabil.

Esecutare de mobile din marmură.

Deposit de Granit, Syemit, Labrador, Andesyț și petri de năsip durabile și scutite de îngheț. Nicăiri nu se pôte procura mai ieftine, fiind din mâna primă.

Iau în antreprisă ori ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

Prețuri solide.

11-0

Serviciu prompt.

POVEȘTE.

Vindecarea râiei. Râia este o boală, care produce o mâncărime îngrozitoare. Noaptea în căldura patului sau în apropierea focului, mâncărimea se înăsprește grozav. Somnul și odihna sunt cu neputință, pentru că bolnavii toată noaptea se svârcolesc în așternutul lor, scărpinându-și pielea cu unghiile.

Pe pielea râioșiilor se văd beșici mici, cari uneori se fac ca bulele. Adeseori se văd numai niște ridicături (umflături) pe piele, ca cum sunt cele ce se văd la blânde, cu vârful rupt prin scărpinatul prea des.

Râia la copii este foarte primejdioasă, căci fiind pielea lor foarte fragilă, prin scărpinat se fac adevărate răni rele. Ea se ia foarte lesne de la un rios la altul sănătos, prin ori ce lucru, ce s'ar împrumuta, dar mai cu seamă prin haine și cu deosebire prin hainele de lână.

Vindecarea era odată foarte anevoioasă și lungă, astăzi însă aceea este foarte scurtă, căci se poate vindeca numai în două ceasuri.

Iată ce este de făcut:

Se frăcă bine cu săpun tot trupul râiosului; dacă se poate cu săpun de păne negru, după aceea se bagă riosul într-o baie de apă caldă, în care se șede un ceas. În timpul aceia hainele și așternutul lui se afumă cu fum de pucioasă, apoi se unge pielea riosului cu o alifie de pucioasă, pe care apotecarii o dau suferinzilor, chiar și fără rețeta doctorului, de oare ce nu este otrăvitoare. După ce s'a uns pe toată pielea, se îmbracă cu hainele afumate de pucioasă și astfel stă timp de două zile. La două zile apoi i-se face o altă baie de apă caldă, cu care să se spele bine de alifie și atunci e pe deplin vindecat de râie.

*

Oprirea sângelui. Ca să putem opri sângele de a curge din rană, punem cărpe arse, ori praf de cărbune sau apă rece amestecată cu oțet și așa se leagă rana.

*

12 porunci pentru îngrijirea calilor. 1. Nu bate calul când merge la deal. 2. Nu-l sili când merge la vale. 3. Nu-l cruța când merge la șes. 4. Nu-l uita flămând în grajd. 5. Nu-l lipsi de fân și ovăș. 6. Nu-i da apă murdară de beut. 7. Nu uita să-l cureți cu țesala și peria. 8. Nu i face așternut umed și necurat. 9. Nu lăsa calul ostenit și asudat. 10. Nu-l lăsa să tremure ostenit și bolnav. 11. Nu-l trage de căpăstru și zăbală și 12. Nu bate calul când ești mânios.

MULTE ȘI DE TOTE.

Ce este mai greu și ce este mai ușor.

Ce este mai greu și ce este mai ușor, întrebă odată cineva pe înțeleptul Thales. — Mai greu este a te cunoaște pe tine însuși și mai ușor a defăima pe altul, răspunse filozoful.

*

Care este mai avut?

Care este mai avut? întrebă odată cineva pe Cleanth. — Acela, răspunse filozoful, care este sărac în dorințe și care se îndestulește cu ce are.

*

De ce treabă-s purecii.

Un american a adunat în urma unui anunț prin ziare, pureci vii. El a cumpărat pentru 5 funți sterlingi 3000 de pureci, dar atâta nu i-a fost de ajuns, pentru că zice el, numai atâta nu-i ajung ca

să poată face încercările necesare. Dresarea (învățătura) fiecărui purece ține câte trei luni. Vă puteți închipui munca uriașă a bietului american, care și-a propus, ca din fie-care purece să facă câte un comediant.

Glume.

Iosif al II-lea și sergentul.

Impăratului Iosif al II-lea al Austriei nu-i plăceau reprezentațiile, luxul și podoaba, ce se făceau la curte, dovadă și această întâmplare, ce adesea se istorisește.

Intr'o zi îmbrăcat cu o simplă redingotă și însoțit de un singur servitor fără livrea, plecă din palat într'o trăsură cu două locuri, mânănd singur caii, ca să facă o mică preumblare împrejurul Vienei. Fu surprins de ploaie și pe când se întorcea în oraș, un militar îi făcu semn să oprească caii, ceea-ce împăratul ascultă numai decăt.

— Domnule! îi zise militarul (căci era un sergent) te vei supăra, dacă te-ai ruga să mă iei și pe mine alături de d-ta în trăsură? De altfel aceasta n'ar putea să te deranjeze așa mult, de oarece ești singur. Voesc să-mi menajez uniforma, pe care am îmbrăcat-o astăzi pentru prima oară.

— Să-ți menajezi uniforma bunul meu om, îi zise împăratul, suieți iute! De unde vii?

— A! zise sergentul, viu de la un pădurar, unde am prânzit ca un împărat.

— Spune-mi și mie ce ai mâncat așa bun de ai rămas așa mulțumit?

— Ghicește!

— Știu eu, o supă de bere?

— A! ași, o supă; ceva mai bun!

— Varză acră cu slănină?

— Ceva mai bun!

— Mușchiu de vitel?

— Iți spun, ceva mai bun!

— Drept să-ți spun, zise împăratul că nu pot ghici!

— Un fazan, domnul meu, vânat chiar pe proprietatea Maiestății Sale!

Trebuie să fi fost mai bun decât ori-ce fazan.

— Te pot asigura despre aceasta.

Tot vorbind se apropiară de oraș și precum ploua în continuu, împăratul întrebă pe tovarășul său în ce stradă locuiește și unde voește să se dea jos.

— Domnule, sunteți prea bun, mi-e teamă să nu abuzez de bunăvoința dumneavoastră.

— Nu, nu, zise împăratul. Spune strada

Sergentul arătându-i locuința sa, ceru să știe și el numele aceluia de la care primește un așa serviciu.

— La rândul d-tale, zise împăratul ghicește!

— Domnul este militar, fără îndoiială?

— În adevăr ați ghicit.

— Locotentent?

— A! locotentent; ceva mai bun.

— Căpitan?

— Ceva mai bun.

— Colonel poate?

— Iți spun, că ceva și mai bun.

— Că n'ați fi feld-mareșal?

— Și mai bun.

— Oh! Doamne, ești împăratul!

— Chiar el, zise dânsul, deschizând redingota ca să i-se vadă decorațiile.

Nu era cu puțință de a cădea în genunchi în trăsură, sergentul nu știa ce să facă. Iși ceru mii de seuze și rugă pe împărat să oprească trăsura, ca să se dea jos.

— Nici decum! îi zise împăratul, după-ce ai mâncat din fazanul meu, ai fi bucuroș să te scapi de mine așa de repede, nu ne vom despărți decât la ușa casei dumitale.

Și numai acolo îl dete jos.

(A. T.)

POSTA REDACȚIUNELI.

Domnii cari au trimis manuscrite spre publicare sunt rugați a fi cu răbdare, căci avem mare aglomerație de materie și spațiul e îngust.

Anunțuri de căsătorie.

De la 10—16 August.

1) Nicolae Jiga gr. or. director de bancă în Făgăraș cu Elena Ciureu n. Florea gr. or. Brașov. 2) Stefan Răpeanu gr. or. lucrător în Bacălu cu Maria Ghimbășanu gr. or. în Brașov. 3) Ioan Lăpădatu gr. cat. negustor de poame cu Maria Neaguș gr. or. amândoi în Brașov.

Vindecarea deplină a bôlelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o cestiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctul locului, cauza, răspândirea și starea bôlei, ori cât de adânc ar fi bôla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rului, ceea-ce fie-care o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Decăt cine-va nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie bôla cu deamănuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore pune marcă de răspuns. După încheierea curei, scrisorile se ard s'eu la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al d-rului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10, unde cu bună voință și conștiințioasă capătă ori cine (bărbat s'eu femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de bôia și sulfatul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel s'eu propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, bôlele de basică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmarile ouantei și ale sifilisului, bôla alba, bôla de sânge, de piele și toate bôlele ce se țin de organele seculare femeesol. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore în. a. până la 6 ore s'era (Duminecă până la 12 ore la amiazi).

Adresa Dr. Palócz, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

— **Domnului Müller Albert, Budapesta.** V. Vadasz u. 42 AE. Am primit crucea inventată de d-voastră și vă rog a primi nenumăratele mele mulțămiri din inimă pentru ea, de oarece prin inventațiunea d-voastră a venit tămăduirea mea. Rog pe bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze pentru ea. Cu distincă stimă Dirkits Mátyás. Această scrisoare a primito adresa-tul ca inventatorul crucei electro-magnetice R. B. nr. 86967, care are un efect deosebit conducător contra reumei, afecțiunilor astmatice, țuituri de urechi, sgâr-cituri de inimă etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Biblioteca pentru toți!

Fie-care număr se află în mai multe exemplare și se capătă cu 30 bani la *librăria H. Zeldner în Brașov și Sighișoara*. Fondată 1867.

Afară din Brașov 33 bani Nr. inclusiv porto trimiși cu mandat postal. Cu rambursă mai scump.

Prospecte gratis! Vinătorii capătă rabat!

Stabiliment de hydrotherapie

Wallischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamet modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, s'ore, massage, electrisare gimnastică suedă etc)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Nr. 852—1905/906.

Publicațiune.

Pentru întreținerea mesii studenților români din Brașov pe anul școl. 1906/907, adevă pentru darea, pregătirea și servirea prânzului la masa studenților (cam pentru 36—40 persoane) se publică concurs în următoarele condițiuni:

1. Prânzul zilnic va constă din câte 2 rânduri de bucate [d. ex. supă de carne și rasol cu zos și cu garnitură de cartofi, sau de orez, sau de macaroane, sau de trahană etc., — sau: supă (nu de carne) și o mâncare (fiertură) cu carne friptă, — sau: o supă și friptură cu garnitură și cu castraveți (sfecele, varză, salată verde etc.), sau: o supă și o tocană cu cartofi sau cu găluște, — sau o ciorbă cu carne în ea și un aluat (prăjitură), etc.] — Joia și Dumineca se vor servi câte 3 rânduri de bucate. — 3 zile înainte de cuminecarea elevilor și 3 zile înainte de Sfintele Paști se va servi mâncare de post.

2. Cvanțitatea de carne pentru un școlar la fie-care prânz se fixează cu 182 grame (se va lua deci o cantitate de câte 2 Kgr. de carne — *socollt fără oase*, — pentru câte 11 elevi, așadar la 22 de elevi 4 Kgrame, la 33 elevi 6 Kgr., la 38 elevi 7 Kgrame).

3. La masă gazda mesii va servi pâne bună de casă în cvanțitate de 333 grame de 1 școlar (așadar 1 Kgr. pentru câte 3 școlari).

4. De masă, scaune, fețe de masă, serviete, tacâmuri, vase și pahare, apoi de cuire pentru haine și de polițe pentru depunerea cărților are să se îngrijească tot acela care dă prânzul, având el la dispoziție 1 sau 2 sale de mâncare, în cari să se poată lua prânzul de-odată de toți elevii primiți la masa studenților.

5. Tot gazda mesii (celce dă prânzul) va îngrijii să aibă tot personalul de serviciu necesar, prin care se va pregăti și servi prânzul la masă, precum și de perfecta curățenie atât a localului, cât și a tuturor obiectelor de masă.

6. Concurenții trebuie să se oblige a se conformă întru toate și fără drept de reclamație observărilor și îndrumărilor primite — în privința prânzului, a ordinii și a întocmirilor — dela directorul gimnazial sau dela comisia de inspecție.

7. Pentru bucatele cari nu vor co-răspunde fie în privința calității, fie în privința cantității, — comisia de administrare a mesii studenților va face subtrageri proporționale din plata cuvenită gazdei. In contra acestor subtrageri nu se admite nici-o reclamă și nici o excepție pe nici o cale.

8. In caz când gazda mesii în mod repetit nu ar satisface îndatoririlor sale și nu ar urmă a îndeplini prompt îndrumările date lui de comisia de administrare a mesii, — i se poate abzice ori când cu 15 zile înainte. Timpul de abzicere al gazdii față cu comisia de administrare se fixează cu 30 de zile înainte.

9. Administrația mesii studenților prin directorul gimnazial plătește în mod decursiv la începutul fiecărei luni următoare 16 (șasesprezece) coroane de fiecare elev pe lună pentru prânzul servit. — Pentru elevii cari absentează dela masă în baza unei anunțări prealabile de 24 oare se subtrag din plata cuvenită câte 50 de bani de fiecare zi absentată.

10. Masa se va servi începând cu 1/14 Octombrie a. c. până în 30 Iunie st. v. (13 Iulie st. n.) 1907.

11. In caz că elevii nu s'ar putea nicidecum toți plasa la una și aceeași gazdă (din lipsă de loc), — comisia poate dispune separarea lor în 2 grupe la 2 gazde deosebite. Aceasta se va face însă numai în caz de extremă necesitate.

Doritorii își vor înaintă petițiunile lor cu indicarea preciză a locuinții lor, cu eventuale acte recomandatoare și cu o declarație, că cunosc și primesc întru toate condițiile de concurs aci fixate, la adresa: Direcțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov, până cel mult în 25 August st. v. (7 Septembrie st. n.) 1906.

Brașov, în 8/21 August 1906.

Direcțiunea gimnaziului gr. or. român din Brașov.

(2—8)

Nr. 1282—1906.

not.

PUBLIKAȚIUNE.

Pentru edificarea școlii comunale și cartierul învățătoresc din Scoreiu (Cott. Făgărașiu) se va ține licitațiune minuendă în 12 Septembrie st. n. a. c. la 11 oare a. m. în cancelaria comunală. Prețul strigării e 9201 cor. 26 fl. dela care doritorii de a licita au a depune 10% vadiu.

Condițiunile detaliate, planul și preliminarul de spese să pot vedea în oarele oficioase la senatul școlar și oficiul notarial.

Licitațiunea se face și verbal și cu oferte.

Scoreiu, în 19 August 1906

Alexandru Comșia m. p.,
notar cercual și președintele
senatului școlar.

2503,1—2.

Ocazie favorabilă

de a cumpăra vinuri în „PIVNIȚA ESZTERHAZY”

De ore-ce arênda pivniței la 29 Septembrie a. c. expiră, vându

cu mărunțul peste stradă

pentru a micșora cantitatea cea mare a depoului de vinuri, următoarele vinuri de masă și specialitate, recunoscute ca foarte bune, cu preț de tot scăzut, și anume: litru de

Vin de masă până acuma 36 cr. acum 32 cr.

„Zendriș” „42” „38”

„Bakator” „50” „44”

Vin Bakator I. p. acuma 60 cr. acum 50 cr.

„Auslese” „70” „60”

„Sauvignon” „1 fl.” „80”

Amatorilor de vin vechi recomand cu

deosebire vinul Bakator cu 44 și 50 cr.

Sauvignon este un vin din cele mai emi-

nente vinuri cu buchet, asemenea ca fă-

măioasa (Muskateler), Zendriș cel mai

bun vin de Ardeal pentru borviz.

Cu prețurile acestea pentru vinuri

cultivate cu cea mai mare îngrijire, care

numai din cauza constringerei mutărei sunt

posibile, merită ca și locuitorii din părți

mai depărtate ale orașului, se profite de

ocazie și se cumpere din pivnița Esz-

terházy.

WILHELM COPONY.

AVIS!

Din cauza strămutări din Brașov, se vinde mobile, precum și toate ce sunt necesare la bucătărie cu prețuri favorabile, în Vila KOCH nr. 19 din Livadea poștei. 5—12.2489.

Hôtel Central

Brașov, Strada Lungă nr. 1.

Recomandă 45 camere pentru pasageri din nou mobilate dela 80 cr. în sus.

Mai departe:

Sala cea mare,

pentru Baluri, Concerte, Banchețe, Nunți etc. montată din nou și escelent iluminată.

De asemenea:

Elegantul Salon Restaurant

spre Strada, precum și

Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy)

atât în pivnița cât și în Restaurant pot servi cu bucătărie bună, Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal. 50 60.2236.

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell” prospătă dela cep în fie-care di? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20. De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA,
conducătorul restaurantului.

ANUNCIURI (insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrierilor administrațiunii. În cazul publicării unui anunciu mai mult se odată se face scădemânt care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.”

Institut indigen!

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA”

SIBIŪ, Strada, Cismădiei nr. 5.

Fondată la 1868.

Edificiile proprii.

Primesce în condițiuni favorabile:

usigurări contra focului și esplosiunilor, asigurări de viață și de rente viagere, asigurări contra furtului prin spargere, asigurări de accidente și de sticlă.

Valori asigurate 105 milioane corone.

Despăgubiri prestate 7 milioane corone.

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni dela Direcțiune în Sibiu și prin agenturile principale din Arad, Bistrița, Brașov, Cluj, cum și prin subagenții din toate comunele mai mari.

AVIS!

Suberisul am onorea a face cunoscut On. public și în deosebi episcopilor bisericești, că am deschis în Brașov (la 2 Porumbi) Strada Neagră nr. 3 (3 Felső-Villa-utca 3)

O fabrică de luminări de cêră curată și parafină

sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de cêră și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot felul de luminări în toate formatele, precum și aurite, ér comanda le vou executa prompt și cu prețuri foarte convenabile.

82—90.1858

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1, (fost Têrgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice (INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și SĂPUNURI, PUDRE și PARFUMURI franțuzești, ARTICOLE de toaletă.

APE MINERALE.

Mărfuri de gumă.

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în Bucuresci la Farmacia Brus, dá răspuns în limba română la ori ce întrebare.

16—100.

Cruce séu stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și învioréză

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăte de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, reocea la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, însomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prefuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimité banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confundé cu aparatul „Volta”, de ore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei male electro-magnetice o recomandă îndosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeră i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.

IOSIF NAGY,

BRAȘOV, Calea Gărei (lângă Ramificația Tramvaiului).

Are onorea a recomanda On. Public

Atelierul séu de cioplitorie de piatră

și marele deposit de Monumente sepulcrale și de marmoră lucrate fin și durabil.

Esecutare de mobile din marmoră.

Deposit de Granit, Syemit, Labrador, Andesy și petri de năsip durabile și scuite de îngheț. Nicăiri nu se pôte procura mai ieftine, fiind din mâna primă.

Iau în antreprisă ori ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

Prețuri solide.

11—0

Serviciu prompt.